

КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ
СУСПІЛЬНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ У СФЕРІ ДЕМОГРАФІЇ, ПРАЦІ ТА
СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Освітньо-наукова програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітня кваліфікація: доктор філософії

Розробник:
Дядик Тетяна –
доцент кафедри маркетингу,
к.е.н., доцент

Гарант ОНП:
Макаренко Петро –
завідувач, професор кафедри економіки та
МЕВ, д.е.н., професор

Назва навчальної дисципліни	Теоретико-методологічні та науково-практичні засади суспільних явищ і процесів у сфері демографії, праці та соціального розвитку вибіркова дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	Кафедра маркетингу
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Дядик Тетяна , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 462, навчальний корпус №4 e-mail: tetiana.diadyk@pdaa.edu.ua , тел.: 0507465072, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/dyadyk-tetyana-vasylivna
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність	051 Економіка
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з соціальних та поведінкових наук За відповідним рівнем, дисципліни, що передують вивченню дисципліни – «Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі», «Економіка підприємства – системно-функціональний контекст», «Проблеми розвитку економіки в дисертаційних дослідженнях»

Опис дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні та науково-практичні засади суспільних явищ і процесів у сфері демографії, праці та соціального розвитку» дозволяє оволодіти знаннями з демографії, праці та соціального розвитку; здійснювати науково-дослідницьку, освітню та практичну діяльність у сфері праці, соціально-трудова відносин, соціального розвитку суспільства.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни сформуванню системи знань з суспільних явищ і процесів у сфері демографії, праці та соціального розвитку; здатність розв'язувати сучасні комплексні проблеми в сфері праці на макро- і мікрорівні в умовах посилення глобалізаційних процесів і конкурентної боротьби, здійснювати науково-дослідницьку, освітню та практичну діяльність з даного напрямку.

Основні завдання навчальної дисципліни: узагальнення знань з історичного розвитку та руху населення; аналіз сучасних демографічних процесів України та на міжнародному рівні; характеристика людських ресурсів і трудового потенціалу; вивчення проблем сучасного ринку праці; обґрунтування необхідності HR-менеджменту та HR-маркетингу в сучасних умовах; вивчення основ організації, нормування, продуктивності праці, з'ясувати види інноваційної праці, дослідження стану доходів і витрат населення, проблем оплата праці; розроблення соціально-економічного механізму забезпечення гідної праці та визначення перспектив соціального захисту і соціального забезпечення; здійснення моніторингу демографічної ситуації та СТВ; обґрунтування стратегії соціального розвитку.

Компетентності:		Програмні результати навчання:
загальні:	фахові:	
ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми і проводити наукові дослідження на відповідному рівні. ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час дослідницької діяльності та вирішення комплексних проблем в галузі економічної науки.	ФК 1. Здатність розробити концепцію наукового дослідження на основі ідентифікації актуальних проблем соціально-економічного та глобального розвитку економіки в цілому та окремих суб'єктів господарювання. ФК 12. Здатність визначати та критично оцінювати ключові тренди соціально-економічного розвитку та застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів у науковій роботі.	ПРН 10. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Розвиток та рух населення. Демографічні процеси – моделювання, прогнозування та регулювання.

Тема 2. Людські ресурси і трудовий потенціал: формування, розвиток та використання.

Тема 3. Ринок праці, соціально-трудова відносина зайнятості, безробіття.

Тема 4. Персонал підприємств, необхідність HR-менеджменту та HR-маркетингу в сучасних умовах.

Тема 5. Організація, нормування, продуктивність праці, інноваційна праця.

Тема 6. Політика доходів і витрат населення. Оплата праці.

Тема 7. Соціально-економічні механізми забезпечення гідної праці. Соціальний захист і соціальне забезпечення.

Тема 8. Моніторинг демографічної ситуації та СТВ, стратегія соціального розвитку.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4. Форма сем. контролю – залік.

Структура курсу

Години (лек/практ/сам)	Тема	Результат навчання	Вид завдань	Оцінювання
2/2/10	Тема 1. Розвиток та рух населення. Демографічні процеси – моделювання, прогнозування та регулювання.	ПРН 10. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем	<u>Практичне заняття:</u> виконання прак. завд. тести <u>Самостійна робота:</u> Опрацювання статистичної інформації за темою, складання таблиць та їх аналіз	3 2 5
2/2/10	Тема 2. Людські ресурси і трудовий потенціал: формування, розвиток та використання.		<u>Практичне заняття:</u> виконання прак. завд. тести <u>Самостійна робота</u>	3 2 5
2/4/10	Тема 3. Ринок праці, соціально-трудова відносина зайнятості, безробіття.		<u>Практичне заняття:</u> виконання прак. завд. тести <u>Самостійна робота</u>	3 2 5
2/4/10	Тема 4. Персонал підприємств, необхідність HR-менеджменту та HR-маркетингу в сучасних умовах.		<u>Практичне заняття:</u> виконання прак. завд. тести <u>Самостійна робота</u>	3 2 5
2/4/10	Тема 5. Організація, нормування, продуктивність праці, інноваційна праця.		<u>Практичне заняття:</u> виконання прак. завд. тести <u>Самостійна робота</u>	3 2 5
2/4/10	Тема 6. Політика доходів і витрат населення. Оплата праці.		<u>Практичне заняття:</u> виконання прак. завд. тести <u>Самостійна робота</u>	3 2 5
2/2/10	Тема 7. Соціально-економічні механізми забезпечення гідної праці. Соціальний захист і соціальне забезпечення.		<u>Практичне заняття:</u> виконання прак. завд. тести <u>Самостійна робота</u>	3 2 5
2/2/10	Тема 8. Моніторинг демографічної ситуації та СТВ, стратегія соціального розвитку.		<u>Практичне заняття:</u> виконання прак. завд. тести <u>Самостійна робота</u>	3 2 5
			<u>Презентація*</u> <u>Тези доповіді*</u>	10 10

* протягом вивчення навчальної дисципліни здобувач обов'язково виконує:

за будь якою темою на вибір 1 презентацію.

за будь якою темою тези доповіді на конференцію

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання

академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилаючись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перекладання:

Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу відділу аспірантури.

3. Система оцінювання:

Підсумкова оцінка за курс:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
<i>Робота під час практичних занять:</i>	40
Виконання практичних завдань	24
Тестування	16
<i>Завдання з самостійної роботи</i>	60
Опрацювання статистичної інформації за темою, складання таблиць та їх аналіз	40
Підготовка презентації	10
Підготовка тез доповіді	10
<i>Залік</i>	100

Шкала оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Література та джерела інформації

Основні

1. Михайло Акулов, Анна Драбаніч, Тетяна Євась, Ольга Жукова, Олена Помірча, Ірина Цаль, Людмила Юрчишена. Економіка праці і соціально-трудові відносини. К.: ЦНЛ. 2019. 328 с.
2. Червінська Любов. Економіка праці і соціально-трудові відносини. К.: ЦНЛ. 2019. 288 с.
3. Чернявська О.В. Ринок праці: навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2019. 522 с.
4. Корнійчук Б.В. Ринок праці: навчальний посібник. URL: https://stud.com.ua/146320/menedzhment/rinok_pratsi
5. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник. К.: «Знання», 2009. 390 с.
6. Гриньова В.М., Шульга Г.Ю. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посіб. К.: «Знання», 2010. 310 с.
7. Дядик Т.В. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навчальний посібник. Полтава: ФОП Говоров, 2008. 344 с.
8. Ronald G. Modern Labor Economics: theory and Public Policy / G. Ronald, S. Robert, eleventh edition // Ehrenberg School of Industrial and Labor Relations Cornell University, Smith School of Industrial and Labor Relations Cornell University. USA, 2012. 640 p.
9. Labor economics from a free market perspective employing the unemployable / WALTER BLOCK. World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., 5 Toh Tuck Link, Singapore. Loyola University New Orleans, USA, 2018. 94 p.

Допоміжні

1. Управління персоналом: навч. посіб. А. О. Азарова, О. О. Мороз, О. Й. Лесько, І. В. Романець; ВНТУ. Вінниця: ВНТУ, 283 с. URL: <http://publish.vntu.edu.ua/txt/601-1.pdf>
2. Томилов В.В., Семеркова Л.Н. Маркетинг рабочей силы. URL: <https://www.marketing.spb.ru/read/m6/>
3. Дядик Т.В., Погребняк Л.П. Ринок праці в Україні: основні тенденції розвитку. The International Scientific and Practical Web-Congress of Economists and Jurists «The global problem and human security: economic and legal aspects», professional scientific publication, 28-29 December, 2017, Zagreb (Croatia). P. 120-125. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2196/1/THE%20GLOBAL%20PROBLEM%20OF%20HUMAN%20SECURITY%20economic%20and%20legal%20aspects_copy.pdf
4. Дядик Т.В., Погребняк Л.П. Інвестиції в людський капітал. International Scientific Conference *Innovative Economy: Processes, Strategies, Technologies: Conference Proceedings*, Part I, January 26, 2018. Kielce, Poland: Baltigija Publishing. P. 108-112. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2197/1/%d0%86%d0%9d%d0%92%d0%95%d0%a1%d0%a2%d0%98%d0%a6%d0%86%d0%87%20%d0%92%20%d0%9b%d0%ae%d0%94%d0%a1%d0%ac%d0%9a%d0%98%d0%99%20%d0%9a%d0%90%d0%9f%d0%86%d0%a2%d0%90%d0%9b.pdf>
5. Дядик Т.В., Писаренко С.В. Стан зайнятості та безробіття в Україні. *Агросвіт*. №8, 2017. С. 35-42. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/8_2017/6.pdf
6. Дядик Т.В., Загребельна І.Л., Близнюк К.М. Формування і використання трудових ресурсів на міжнародному рівні та в Україні. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2018. №1 (41). С. 9-15. URL: http://old.bumib.edu.ua/sites/default/files/visnyk/3_19.pdf
7. Дядик Т.В. Необхідність HR-маркетингу на сучасному ринку праці. Інфраструктура ринку. №33. 2019. С. 246-253. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/39.pdf

8. Yasnolob, I. Tetyana Chayka, Tetiana Diadyk, Alla Rudych, Oleksandr Bezкровnyi, Viktoriia Danylenko, Lyudmyla Shulga, Alla Svitlychna (2019) Human Factor in the Creation and Development of Energy Independent and Energy Efficient Rural Settlements. *Journal of Environmental Management and Tourism*, (Volume X, Fall), 5(37): 1029 – 1036. DOI:10.14505/jemt.v10.5(37).10. URL: <https://journals.aserspublishing.eu/jemt/article/view/4005>.
9. Дядик Т.В. Необхідність HR-маркетингу на сучасному ринку праці. *Інфраструктура ринку*. №33. 2019. С. 246-253. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/39.pdf
10. Дядик Т.В., Іванов М.В. HR-бренд як чинник конкурентоспроможності підприємства. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю: зб. матер. ІУ Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтава: ПДАА, 2019. С. 457-459. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6493/1/%d0%94%d1%8f%d0%b4%d0%b8%d0%ba_%d0%86%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%be%d0%b2_%d1%82%d0%b5%d0%b7%d0%b8.pdf
11. Дядик Т.В., Загребельна І.Л. Міжнародний маркетинг робочої сили. *Науковий економічний журнал «Інтелект XXI»*. №1. 2020. С. 15-20. URL: http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/3177/1/%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D1%87%D0%BE%D0%B2-%D0%86%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%A5%D0%A5%D0%86%20%E2%84%96%201_2020.pdf
12. Писаренко С.В., Дядик Т.В., Бих С.М. Інноваційні методи управління персоналом як чинник формування його конкурентоспроможності. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Економіка і менеджмент. Збірник наукових праць. Випуск 41. 2020. С. 61-68. URL: <https://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2020/41-2020/11.pdf>.
13. Дядик Т.В. Рогозін А.Ю., Труш В.В. роль соціального підприємництва та неформальної зайнятості на сучасному ринку праці. *Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія*; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 127-135.
14. Дядик Т.В., Лядський І.К. Соціальна орієнтованість бізнесу, як важлива передумова створення HR-бренду. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва*. Серія Економічні науки. №5. 2020. С. 62-77.

Інформаційні ресурси

10. Державна служба статистики України. Демографічна та соціальна статистика. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
11. Премія HR-бренд. URL: <http://hrbrand.com.ua/9-2019.php>
12. Центр соціально-економічних досліджень. URL: www.caseukraine.com.ua.
13. Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України URL: <https://idss.org.ua/index>.
14. Інститут соціології НАН України. URL: http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php.